And his mind is upon it

ודעתיה עילויה –

OVERVIEW

רבא explains that the reason one is מבטל חמץ after the בדיקה is out of concern that he may find a דעתיה עילויה and דעתיה עילויה. The גמרא continues to ask that even if he finds the גלוסקא יפה it when he finds it (why is it necessary that מבטל הבודק צריך שיבטל). There is a dispute between תוספות as to the meaning of 'ודעתיה עילויה'.

♦

- פירוש 1 ולא בטל מאיליו כמו פירורין

The interpretation of the phrase 'ודעתיה עילויה' is that the גלוסקא is not automatically nullified as crumbs are².

תוספות negates רש"י' interpretation:

- ועל פירוש הקונטרס קשה מאי פריך כי משכחת ליה ניבטלה And there is a difficulty with s'ייי interpretation; how can the גמרא ask; ask; 'let him nullify it when he finds it?' -

הא פירש⁴ ודעתיה עילויה שחס עליה לבטלה 5:

For רש"י explained 'ודעתיה עילויה' to mean that he is reluctant to nullify it. Since he is חס עליה, then he will not be מבטל it. How can the גמרא ask, 'חכי משכחת ליה לבטליה'?!

SUMMARY

According to רש"י the meaning of ודעתיה נילויה is that he is חס עליה; according to תוספות it means that it is not בטל מאליו. The difficulty with מרא גמרא, is how the גמרא החס לבטליה, if he is חס עליה.

1

¹ The term פּרִרש is used to indicate that the interpretation which follows is not the obvious one. The phrase 'ודעתיה would (seemingly) tend to indicate that there is a specific interest in the עילויה' (which is s'"יש interpretation), but not that it is not בירש" (as error in תוספות בטל מאליו). Nevertheless because of the difficulty inherent in פירש" (as will be shortly explained), חוספות feels compelled to interpret it differently.

² Therefore if he is not מבטל, he will be ב"י וב"י on ב"י. See 'Thinking it over' # 1.

³ After the גמרא באplains that the reason for בדיקה is because בדיקה is because מרא ימצא גלוסקא יפה ודעתו עילויה when he finds it.

בד"ה ודעתו 4.

⁵ תוספות (seemingly) means to say that since he is reluctant to burn it (for it is a מהרש"א (הארוך), he will be equally reluctant to be מהרש"א (הארוך). See

⁶ According to בטל מאליו merely means that it is not בטל מאליו (but not that he has a specific interest in this בטל מאליו), the question 'וכי משכחת ליה לבטליה' is understood (see 'Thinking it over # 2). However according to רש"י, that we initially assume that he has an interest in the גלוסקא (and will not burn it), he will therefore also not be מבטל it.

THINKING IT OVER

1. When the גמרא גלוסקא יפד אלוסקא מצא אלוספא , does that mean he will be ב"י ס עובר from when he finds it or from the beginning of פסה?

2. According to תוספות that he is not חס עליה, why is it necessary to have ביטול; let him burn the המץ, whenever he finds it?! 7

-

⁷ See צל"ח.